

Hein van Iersel

De hele wereld heeft verstand van gras ?

Het is inmiddels ruim drie jaar geleden dat met veel publicitair geweld de voetbalclub Ajax een nieuw stadion kreeg. Weg van de Meern naar het multifunctionele, ultramoderne stadion "De Arena". Ajax heeft het in de afgelopen jaren niet slecht gedaan, maar over de prestaties van het heilige gras van de Arena is de publieke opinie minder eensluidend.

En omdat ik net als (bijna) iedere andere Nederlander de verhalen over de grasmat in de Arena nauw gevolgd heb, was ik natuurlijk meteen enthousiast over de vraag van de grasverantwoordelijken binnen de Arena om ook hun kant van het verhaal eens te horen.

Een interview met Pierre Joosten, groundsman van de Arena, Henk van Raan, facility manager binnen de Arena en Rob de Heer van Support die als extern deskundige de Arena van advies dient bij het onderhoud van het veld. De Heer is oorspronkelijk afkomstig van Arcadis/Heidemij, die indertijd getekend hebben voor het concept achter de Arena.

Moedig

Ons gesprek begint eigenlijk met de constatering dat sinds de Arena iedere

Nederlander nu naast de verslaving aan voetbal ook verstand van gras heeft. Henk van Raan: 'Sinds onze mat in het nieuws is geweest, is er nog nooit zoveel over gras gepraat. Misschien niet altijd op de manier die wij zouden willen, maar op zich is het een goede ontwikkeling. Want hoewel de media-aandacht zich puur concentreert op ons stadion, zie je in andere stadions vergelijkbare problemen. Alle nieuwe stadions worden hoger gebouwd en de tribunes komen dicht op het veld. Dat betekent minder licht en lucht, en dus problemen. Van Raan: 'Andere B.V.O.'s (Betaald Voetbal Organisaties) moeten af en toe ook

opnieuw bezoden, maar daar hoor je niets over.

Management

Het verhaal wat de mannen van de Arena eigenlijk belangrijk vinden is de manier waarop zij omgaan met de grasmat. Rob de Heer: 'In de jaren dat wij bezig zijn met de Arena, hebben wij natuurlijk ontzettend veel geleerd over gras onder moeilijke omstandigheden. En wij proberen alle factoren die de toestand van het gras omschrijven vast te leggen in een soort puntensysteem. En dan gaat het van hele wetenschappelijke agrobiologische zaken als het droge stofgehalte van de mat, bemesting etcetera tot aan de emotie van de mat. Dus de

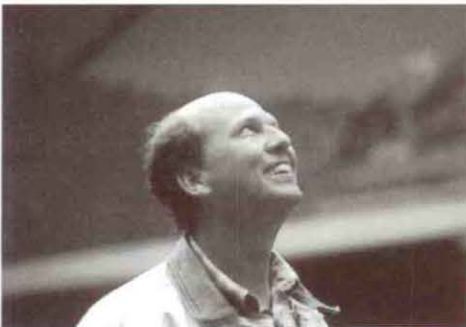
V.l.n.r.: Rob de Heer, Henk van Raan en Pierre Joosten

Holle mat

waardering die de belangrijkste gebruiker van de Arena aan het veld geeft, en dat is natuurlijk de voetbalclub Ajax. Als er een nieuwe mat binnenkomt dan heeft zo'n mat een gemiddelde waardering van een 8. De kunst van het management is nu de mat zo langzaam mogelijk naar een 6 te laten afzakken. Want een echte oplossing in de zin dat een grasmat voor langere tijd blijft lig-

gen, zal in de eerstkomende tijd niet te realiseren zijn.

Om de mat zo lang mogelijk in conditie te houden, wordt een breed scala aan middelen ingezet. Groundsman Pierre Joosten: 'Wij proberen zo goed en zo kwaad als dat gaat te spelen met licht, lucht en temperatuur. Want het belang-

rijkste manco wat wij hebben is niet het gebrek aan licht, maar de combinatie van gebrek aan licht met een te hoge temperatuur.

In het voorjaar houdt de mat zich nog redelijk goed. Dan is de mat en het hele grote gebeuren er omheen nog koel en dan heb je relatief weinig last van het tekort aan licht. Augustus is onze slechtste maand. Dan zijn het gebouw en de ondergrond optimaal opgewarmd door de zomer, maar heb je dezelfde lichtcondities.' Volgens Joosten zijn de belangrijkste ziekte-uitbarstingen dan ook in

deze periode te verwachten. Hoewel ook de andere maanden het gevaar van schimmelexplosies op de loer ligt. Naast de verhouding tussen licht en temperatuur is er ook het probleem van water dat bijna niet de kans krijgt om uit te dampen. Dit probleem wordt nog verergerd doordat de voetballers van Ajax een duidelijke voorkeur hebben voor een zachte mat en er dus beregend moet worden.

Naast beregeningswater vormt ook het water dat de bezoekers van de Arena uitademen een factor van belang. Rob de

Heer: 'Je moet je voorstellen dat tijdens een wedstrijd al dat water condenseert op een koele plek en dat is het gras. En vooral voetballers die niet gewend zijn te spelen in de Arena kunnen daar last van hebben omdat de grasmat dan te nat en te glad wordt.

Bezoden

De Arena is sinds de opening zo'n 15 keer opnieuw bezod. Logisch dan ook dat er een enorme hoeveelheid expertise is opgedaan. Henk van Raan: 'Wij zijn zelfs vorig jaar met een clubje gaan helpen op het veld van Utrecht. Een bezodding van de Arena wordt bijna gepland als een militaire operatie. Wij hebben een team van 20 mensen die de klus klaren. En we beginnen altijd met een kick-off. Dan vertellen we precies hoe het de vorige keer gedaan is en hoe we het dit keer nog beter kunnen. Bij iedere minutieuze afwijking in vlakheid van de mat zetten we een vlaggetje en de sport is dan zo weinig mogelijk vlaggetjes te scoren. De mat van de Arena wordt doorgaans twee maal per jaar vervangen. Eenmaal aan het begin van de eerste speelperiode van augustus tot december. En eenmaal

aan het begin van de speelperiode februari tot mei. Daartussen ligt het aan eventuele evenementen en speciale wedstrijden als de Champions League of er extra bezod moet worden.

Voor de herbezodding liggen verspreid over Nederland en Zuid-Engeland een aantal speelmatten klaar om te worden ingezet. Er is voor Zuid-Engeland gekozen omdat het in Engeland in de periode februari niet snel zal vriezen, zodat er altijd zoden gesneden kunnen worden. De graszoden die de Arena gebruikt, worden gesneden volgens het principe 'lay & play'. Wordt de gewone graszode doorgaans gesneden op een dikte van 15 mm, de Arena gebruikt een rol van zo'n 45 mm. Dat heeft als belangrijk voordeel dat het belangrijkste deel van de wortel wordt meegenomen en dat er meteen een stabiele bespeelbare mat ontstaat. Een vierkant meter zode heeft namelijk een gewicht van zo'n 80 kilo. Op andere sportvelden wordt nog wel eens gebruik gemaakt van de zogenaamde 'Big Slabs', die zigzag op een pallet gerold zijn. Voor de Arena is dit procédé niet geschikt omdat de zode te dik is en onherroepelijk zou scheuren op het knikpunt. Daarom wordt de zode gesneden

door de firma Queens Grass met een speciale Amerikaanse machine, die Big Rolls aflevert.

Conclusie

Wat is nu de conclusie van mijn bezoek aan de Arena? Een echte keiharde conclusie heb ik als de rest van Nederland niet klaar, maar ik heb wel veel respect gekregen voor de manier waarop onder extreem moeilijke omstandigheden de grasmat toch nog zijn werk doet. En een overeenkomst is er zeker met de golf-sport. Als er slecht gepresteerd wordt, ligt het aan de green en de greenkeeper. Wordt er goed gepresteerd, dan zijn die factoren ineens niet meer zo belangrijk.

De ingewanden van de Arena

